

Любопитното стъкло фенерче

Синята гора

от Тери Дечева

илюстрации Ирина Василева

МОНТ

СЪДЪРЖАНИЕ

<i>Драматичната промяна /</i>	<i>5</i>
<i>Какво става с тези чорати? /</i>	<i>9</i>
<i>Карнавал ли? /</i>	<i>14</i>
<i>Надпревара 1 /</i>	<i>16</i>
<i>Надпревара 2 /</i>	<i>19</i>
<i>Театър /</i>	<i>24</i>
<i>Блажно /</i>	<i>29</i>
<i>Какъв ден! Каква нощ! /</i>	<i>36</i>
<i>Още празници? /</i>	<i>42</i>
<i>Изложбата /</i>	<i>44</i>
<i>Мартеницата /</i>	<i>49</i>
<i>Ден на дамата? /</i>	<i>53</i>
<i>Шарената гора /</i>	<i>59</i>
<i>Колко бройки е секундата? /</i>	<i>65</i>
<i>Неви /</i>	<i>72</i>
<i>Мистери /</i>	<i>78</i>
<i>Накъдрен морков /</i>	<i>82</i>
<i>Яйца и дъги /</i>	<i>86</i>
<i>Кукувици /</i>	<i>90</i>
<i>Войната /</i>	<i>96</i>

Драматичната промяна

Малко над реката склонът ставал стръмен и ниските храсти преминавали в нагиздени ели и борови дървета. Тук-там някой дъб или бук разпервали голи клонки, но само защото било зима, а по тези места освен бял, снегът бил дълбок и упорит.

За обитателите на гората външният свят съществувал до-там, докъдето стигал местният транспорт в лицето на гарвана Влади Граклов-Сопранов (съпругът на враната Лили Граклова-Сопранова), и най-големите му синове прелитали до съседни места, за да набавят някои продукти, нужни за цивилизован горски живот.

Гората рядко била посещавана от други животни и никога от хора, защото преди години една умна мравка, която се казвала Алберта, сложила табелка още долу, в низината: **„Внимание, радиоактивна опасност!“** Това била причината горските обитатели да си живеят на спокойствие и без страх, понеже нямало никаква зараза, а само много, много боровинкови храсти, поради което за малцината, запознати с истината, гората била известна под името Боровинковата гора, което после било съкратено на Синята гора, понеже, както всички знаем, боровинките са сини.

Първата или може би последна къща (зависи как гледаш на нещата) в края на гората била на Мама Зайка. Тя се била преселила тук преди няколко години с четирите си бебета, сега вече поотраснали хлапета с леки тийнейджърски изблици.

Митко, Гошо, Гичка и Кунчо били бели като майка си, но с черни петна я по носа, я по ушите и от време на време с по някоя черна точка или акне от приближаващия пубертет. Но за

Мама Зайка те си били нейните бебета.

Сутрин ставали рано, биели се кой чорап на кого е, карали се за банята, все си разменяли шапките или не си намирали моливите. После тичали надолу и сядали край масата, където Мама Зайка вече била наредила липовия чай и пържените филийки или палачинки, или бухтички, а за себе си правела огромно черно кафе с мляко и без захар, че все била на диетата.

После тя ги водела на училище, а на връщане сядала на размисъл с враната Лили, бухлицата Буби Пресметкова, която държала и местния магазин „1001 стоки за горския бит“, и лисицата Фокси Муцункова. Когато се приближала, се залавяла да оправи къщата, да изчисти, да измие, да подреди детските стаи, да наготви, да иде на пазар, да изрине снега, да закърпи чорап, да изпере.

Децата си идвали на обед и сядали на наредената маса. Лапали набързо, карали се за коричката на прясно изпечения хляб, бягали да пишат домашно, пак се карали и после хуквали навън да играят. Сега, нали било зима, правели снежни зайци (или снежни врани, или лисици, или други горски същества) с децата на другите гадинки в гората, докато Мама Зайка сложи вечерята.

Приспивала ги с приказка и едва тогава сядала до напалената печка, и отваряла книга или просто седяла в стола си и гледала как лунният обръч пръска сребро по снега. Била толкова уморена. Ако можело някой поне мъничко да ѝ помогне, а сега дори не било така натоварено. Ами когато дойдела пролетта? И като се почнело едно копаене и садене? Тогава пак щяла да охка и да я боли кръстът.

Една сутрин децата се събудили с поредната кавга.

– Взел си ми чорапа, Мите! Дай ми го! Ще те издам на мама как яде вчера сняг.

– И аз ще те изкажа!

– Ключкар!

– Патка!

Мама Зайка точно била сложила тигана за палачинки и била подредила боровинковото сладко, когато нещо я сръчкало в сърцето. Махнала тигана, сложила си кафето и след малко седнала на стола пред празната маса, вирнала крака отгоре ѝ, отворила си списанието „Горски шик“, донесено от една съседна гора, и бутнала още едно дърво в печката.

Децата слезли с викове и обиди по стълбите и заприказвали едно през друго:

– Мамо, да ми зашиеш копчето на синята риза.

– И аз искам синя риза.

– Аз пък обувки искам, че не били модерни такива.

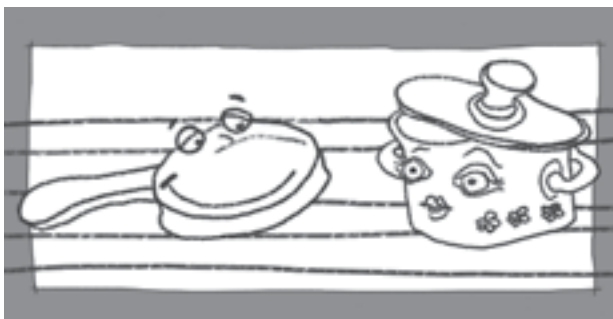
– И ние искаме.

– Искам си розовия молив! Искам си молива! Кажете им да ми го дадат. Мамо, кажете им!

Докато се разправяли, се забутали да седнат на масата и едва тогава забелязали крайно драматичната промяна.

– Какво става тука? Нагорещен съм, а палачинки няма – попитал Тиганът.

– Не знам, Тиги – прошепнала Тенджерата. – Нещо май се е ядосала. Ама от онова ядосано, като пред буря.

Какво става с тези чорати?

Мама Зайка, без да вдигне очи от списанието, каза:
ла:

– Тиганът е в кухнята, брашното, млякото и маслото също. Сладкото е на масата. Вода се вари в чайник. Чаят е в шкафа. Там са и чашите.

Децата се спогледали мълчаливо, но никой не помръднал.

– Няма ли да се облечеш, за да ни заведеш на училище? – попитала най-сетне Гичка и въртяла някак разтревожено очи.

– Пътеката е навън, лопатата за риене е пред вратата – отвърнала майка им.

Децата станали тихичко, обули си обувките, увили се в зимните палта и тръгнали за училище гладни.

Дали на мама Зайка ѝ било хубаво? Не, разбира се. Станало ѝ тъжно, но после се ядосала, че даже ги домързяло да бръкнат да си извадят хляб и да си намажат по една филия. И както била ядосана, извикала лисицата Фокси Муцункова и враната Лили Граклова на по кафе. После отишла при Буби Пресметкова и прекарала един час в горски клюки.

Прибрала се през неотъпканата поляна. Снегът бил затрупал стъпките на децата от сутринта. Печката останала мълчалива, а Тенджерата и Тиганът плачели безутешно, защото се страхували, че може да са си загубили работата.

Вместо да оправи стаята на малките, мама Зайка се качила и се опънала на топло с книжка. Било сряда и тогава децата оставали на хор („Тези диви, диви гласове“) до малко следобед, така че използвала времето да извади дрехите си от гардероба, да ги подреди и да махне онези парцали, които вече не ставали за нищо. Решила да направи перденца

от парчета от поизносените басмени рокли. После си изпра-
ла пантофите и си закачила снимка от времето, когато била
млада и слаба, и решила, че животът не е само чистене и
готвене.

☆☆☆

– Ти си виновен с тези чорапи, тъй да знаеш!
– Не, ти си. Ти за всичко клюкариш на мама.
– Ама да не направи закуска! Кога е било?
– Какво ѝ става? Защо е зла?
– Може да е болна?
– Ох, как съм гладен, не мога да мина последните метри.
Я, ама снегът още не е изринат!

Разговорът между четирите зайчета бил толкова оглуши-
телен, че се чувал чак до кълвача Чукарски, който побързал
да разкаже на жена си Чукарска клюката, че Зайка не била
направила закуска на децата си, и вметнал едно: „Ах, как е
възможно това?“. Тя го погледнала кисело и казала:

– Съвсем правилно. Да не мислиш, че ми е много яко да
ставам преди всички ви да ви готвя, бе, чук! Да не мислиш,
че съм мечтала за живот цял ден край печката, като те взех?
Ммм? Браво на нея. Хайде тая вечер вие да ми сготвите! Не-
хранимайковци такива – нареждала тя и все повече се нави-
вала.

На обяд зайчетата заварили празната маса и вече не се
траело. Майка им си подреждала тоалетката с бижута, а в
кухнята ухаело на едно голямо нищо.

Качили се в стаите си и Митко изкрещял от ужас:

– Помощ! Идвали са крадци, обърнали са всичко с главата
нагоре! Мамо, обир! Обир!

– Тъпчо! – скастрил го Кунчо. – Така сме ги оставили, бе,
братко!

– Майко мила, така ли оставяме всяка сутрин? – зачудила

се Гичка, свалила палтото си и веднага се захванала да си оправи леглото. – Какво ме гледате? Почвайте! Аз вашите легла няма да ги пипна!

Захванали се и момчетата, оправили си леглата, намерили доста единични чорапи и няколко изчезнали пантофа плюс розовия молив, който сутринта бил обявен за изгубен.

През това време Мама Зайка си направила филийка с мед и масло, облякла се и излязла. Децата все се надявали да я видят как хваща лопатата да рине снега, но тя я подминала, както се подминава използвана чаена лъжичка.

Спогледали се децата и се заловили за работа. И понеже били примрели от глад, си я поделили.

Към пет следобед вече се било стъмнило, когато Мама Зайка се връщала от вбесяващ разговор с бухала Мъдрослав Пресметков – директор на училището и съпруг на Буби Пресметкова, и вече се била примирила, че ще се наложи да изрине снега и да сготви вечеря, когато видяла правата и равна пътека към дома. Хукнала и надникнала през прозореца.

Без да се карат, четирите ѝ деца се били събрали в кухнята и режели зеленчуци за супа. Гошко бил начело на операция „Вечеря“ и всички изпълнявали. Тя ги гледала, гледала, станало ѝ гузно, но после пак се сетила, че вече не са бебета, и влязла.

Четиримата се затичали да я прегърнат.

– Не ни оставай никога така! Ще ти помагаме за всичко!

– Само не млъквай повече и не изчезвай!

– Обичаш ли ни все още?

– Правим супичка, ще си хапнеш ли?

Супата била... Е, вкусна била. Всички се смеели и децата били щастливи да видят майка си поотпочинала и някак по-хубава. Но пък тя винаги била хубава, ала сега била някак по-млада и неугрижена и като че ли бръчиците по лицето ѝ се били изгладили.

Приказвали си, смели се, а за лека нощ тя им разказала приказката за Пясъчната принцеса. Не я помня, но ако си я спомня, някой път може да ви я разкажа.

От този ден децата помагали за вечерята и за мръсните съдове. Няколко чаши и чинии пострадали в процеса. Оправяли си леглата и вече нищо не изчезвало. Е, не съвсем нищо... чорапите все така липсвали, както и моливите и гумичките, но това е една от големите световни мистерии. Какво е мистерия ли? За това – по-нататък.

Новината бързо се разчула и след като и Чукарска въвела нов ред, във всяко домакинство в гората влезли нови правила: децата помагали и даже започнали да си разменят готварски рецепти, но някак все не успявали да ги приложат у дома, понеже един яде моркови, а друг семенца или мед като семейството на мечока и мецаната Сладкоедови например.

Мама Зайка имала повече време и се захванала с йога и медитация. Обикновено се събирала с враната и лисицата и медитирали дълго и обстойно върху предстоящата пролетна мода и красивите снимки на елегантните модели в списанията, а йогата я правели на по едно столче до напалената печка с по чаша кафе и курабийки, които майките все пак продължили да правят, както продължили да зашиват по някое паднало копче и да закърпват по някой чорап, че иглите бързо и лесно се губят, а и бодат.

– Пò ми беше хубаво, когато мама Зайка ме миеше и готвеше в мен. Сега имам по някое и друго петно. Не се харесам много – оплакала се Тенджерата на Тигана.

– А на нея дали ù е било хубаво? – попитал замислено Тиганът. – Аз те харесвам и с петната. Обещавам ти, че ако склониш да ми станеш съпруга, само аз ще готвя – смигнал ù той, а тя се изчервила и грейнала в отблясъците на пламъците от старата печка с черно и криво коминче, пушещо над задрямалия в сладка зимна нега свят.

Карнавал ли?

Причината, поради която Мама Зайка отишла да говори с директора на училището Мъдрослав Пресметков било коледното тържество. Първо е редно да поясним, че животните нямали идея какво точно се празнува на Коледа, но знаели, че е голям зимен празник и е пет дни преди Нова година, когато започвали да броят от 1 до 365, а на всеки четири години – до 366. Защо било така ли? Също не знаели, а и нямало кой знае какво значение, но така пишело в дебелиите книги, за които ще ви разкажа по-късно.

Сега за Синята гора по-голям (като обем) празник бил Великден, защото тогава всички горски животни вече били станали от зимен сън. За Коледа били по-малко и тогава правели карнавал, който обикновено късал нервите на родителите, понеже лесно ли се шият карнавални костюми ако имаш шест, седем, осем деца?

– Как ще си бода очите пак за четири карнавални костюма за малките и един за мен? Ами миналата година се явих като Зайкинята-Котка, а то доктор Болишапков да вземе, че да ме обърка с жена си, и настана един конфуз – обяснила тя на директора. – Вие с Буби едно дете имате, лесна е вашата, ами какво да кажем ние с голямата челяд? Ти питаш ли полската мишка кога почва да шие костюми? Ммм? Ами то всяка година – оловни войници, ама те, децата, не искат вече. Дай да измислим нещо друго.

– Какво да мисля? *Аз знам!* – Наперчил се бухалът. – Аз съм директор, познавам детската психика.

– То детската психика и ние си я познаваме, ама аз ще съм за психото, ако трябва да правя костюми за трима мускетари и една Мария-Антоанета.

Тук е мястото да се отбележи, че животните в гората били много начетени, понеже, естествено, много четели. Нямали интернет и не знаели какво е това таблет, и не познавали други игри, освен „навън“.

– Да измислим – отсякъл мъдро Мъдрослав. – Ти какво предлагаш?

– Аз ли? Аз мога само скромно да предложа нещо като игра с награди. Всяко дете, а защо не и родител, да напише по едно кратко разказче или стихче и после да има една награда... Да речем... една изпечена тиква за най-доброто стихче или разказче, но всички да получат по едно пликче с подаръци. Съвсем по равно.

Пресметков гледал през прозореца на училището и после се обърнал към нея с грейнало, оживено лице.

– Извинявай, не те слушах. Сега ми хрумна! Всяко дете, а защо не и родител, да напише по едно кратко разказче или стихче и после да има една награда... Да речем... една изпечена тиква за най-доброто стихче или разказче, но всички да получат по едно пликче с подаръци съвсем по равно. Аз ще съм в журито!

– Не, няма да има жури, а всеки участник ще чете произведението на друг. Така ще е анонимно и никой няма да знае за кого гласува, че то иначе като се съберат всички будни мравки...

– Хм, а аз какво ще правя?

– Ще си главен организатор. И всяко семейство ще направи толкова торбички, колкото члена има в семейството. После, ако не им харесва съдържанието, могат да си ги сменят.

Мъдрослав мъдрил, мъдрил и възкликнал:

– Сетих се! Ще съм главен организатор. И всяко семейство ще направи толкова торбички, колкото члена има в семейството. После, ако не им харесва съдържанието, могат да си ги сменят. Ето така ще направим. Ти какво каза, че пак не те чух?

Мама Зайка се отказала да се разправя с бухала, който от десет минути се държал като папагал, и си тръгнала.

На другия ден на децата било връчена устна задача за Коледа. Възрастните също искали да участват и в гората настанал луд творчески процес. Всяко дете съчинявало, големите пишели дълги разкази и есета, а Мама Зайка си пиела кротко кафето и се радвала, че тая година няма да шиет костюми. Вместо това се захванала да направи пердетата и от останалото си скроила една готварска престилка.

Надпревара 1

Седмица преди Коледа било обявено началото на петдневен конкурс, който се точел от ранни зори до късен мрак, за да могат да минат всички.

Първо били малките. Чували се бисери като:

„Аз съм мравчица скоклива.

Палава съм и изрива.

Имам рокличка на точки.

Карам кънки аз по кухненските плочки“.

Разбира се, прочетено от Порчо (синчето на Порови), било смешно и всички се забавлявали.

Или пък:

„Пухкавата ми опашка е красива.

Имам си кафява риза.

Искам дядо Мраз да дойде със шейната!

Хайде всички на храната!“

На малката вранка Песнопойка, щерка на Влади и Лили Граклови-Сопранови, ѝ било смешно, понеже си имала черна риза и опашката ѝ не била красива, а най-красива.

Стихчето на Гичка се паднало да се чете от Гуци – малкия

мечок на Сладкоедови:

*„Имам розова поличка.
Казвам се Гичка.
И балет обичам да играя.
И да смятам зная.
А за Коледа си пожелавам
здраве и любов за мама
и за Кунчо, и за Гошко, и за Митко.
Хайде дайте вече тая питка“.*

Всяко стихче се приемало с много аплодисменти и дори с овации, всички получили наградни торбички, но най-голямата награда – печената тиква, се паднала за стихчето на Волф Муцунков.

*„Аз съм коте, зная го добре.
Мама и тати някак нямали дете.
И намерили ме сам самичко до реката,
там къде потънала ми е родата.
И ме взели, и с млеко ме напоили,
за да стана силен и голям,
истински лисок, цял великан.
Имам мама –
Фокси дама.
Имам тати –
бакенбардите му са космати.
И макар че коте бил съм безпризорно, гладно,
у дома ни не ми е нивга хладно.
Щом обичаме се всички, топло е като с камина.
Ха честита да е новата година“.*

Стихчето било прочетено от Брилянтина, щерката на дивата свиня Сплендид, и изтръгнало по някоя сълза от очите на всички.

После извили една голяма баница и се подготвили за последните два дни – конкурса за родители.